

Sygnatura akt II Ca 2231/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jarosław Tyrpa
-----------------	--------------------

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2018 roku w Krakowie
na posiedzeniu niejawnym w postępowaniu uproszczonym
sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej we W.

przeciwko R. K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego dla w O. z dnia 13 lipca 2018 roku, sygn. akt I C 833/18 upr

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Oświęcimiu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi orzeczenie o kosztach instancji odwoławczej.

SSO Jarosław Tyrpa

Sygn. akt II Ca 2231/18

UZASADNIENIE

Niniejsza sprawa była rozpoznana przez Sąd Rejonowy w postępowaniu uproszczonym. Również Sąd Okręgowy jako Sąd II Instancji rozpoznał sprawę w postępowaniu uproszczonym.

Sąd Odwoławczy nie prowadził postępowania dowodowego, zatem na podstawie art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku obejmować będzie jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej rozstrzygnięcia z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Pozwana, podnosząc zarzut nieważności umowy, z której strona powodowa wywodzi swoje roszczenie wniosła o przeprowadzenie dowodu m. in. z dokumentacji medycznej i biegłego, na okoliczność pozostawania w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli w dacie zawierania umowy. Sąd Rejonowy wniosek powódki o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego oddalił, po czym odczytał opinię ze sprawy I C 2594/17. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wyjaśnił, że z opinii tej wynika, iż pozwana nie znajdowała się w stanie wyłączającym świadome i swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli. Zdaniem Sądu pierwszej instancji z uwagi na treść tej opinii nie ma potrzeby mnożenia kosztów postępowania i jego przedłużania.

W orzecznictwie zostało już wyjaśnione, że opinia biegłego sporządzona w innej sprawie, nie tylko w sprawie tego samego rodzaju, co sprawa rozpoznawana, może być wykorzystana jako dowód w rozumieniu art. 278 § 1 k.p.c. tylko wtedy, gdy żadna ze stron nie zgłasza co do niej zastrzeżeń i nie żąda powtórzenia tego dowodu w toczącym się postępowaniu w sprawie cywilnej. Sąd cywilny powinien zażądać ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie w innej sprawie niż tocząca się przed sądem orzekającym; wymaga tego bowiem zasada bezpośredniości (art. 235 k.p.c.). Odstąpienie od tego wymagania jest możliwe tylko w razie wyraźnego wniosku stron (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2016 r., IV CSK 45/16, LEX nr 2162819). Powyższe stwierdzenie implikuje obowiązek poinformowania stron o zamiarze sięgnięcia po dowód z opinii biegłego sporządzonej na potrzeby innej sprawy i umożliwienia stronom odniesienia się do treści opinii i zawartego w niej stanowiska biegłego. Wyjaśniono również, że dowodu z opinii biegłego nie może ograniczać się do złożenia przez biegłego pisemnej opinii do akt sprawy, a biegły powinien zostać wezwany na rozprawę, aby strony mogły mu zadawać pytania. W przypadku rozpoznawania sprawy w kolejnej instancji ma to znaczenie wtedy, gdy strona podnosi nowe zarzuty do treści opinii. Zażądanie ustnego wyjaśnienia opinii stanowi uprawnienie, a nie obowiązek sądu (art. 286 i 290 § 1 k.p.c.), to jednak staje się jego obowiązkiem nie tylko wtedy, kiedy wyjaśnień takich wyraźnie domagają się strony, ale także wtedy, kiedy strony podnoszą zastrzeżenia wymagające wyjaśnień, bądź kiedy sąd zauważa braki bądź nielogiczności w opinii pisemnej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2017 r., III CSK 84/16, LEX nr 2298270). Skoro więc takie wymagania musi spełnić sąd dopuszczając dowód z opinii biegłego sporządzonej na potrzeby danej sprawy, to tym bardziej korzystając z opinii sporządzonej na potrzeby innego postępowania, sąd nie może ograniczyć się jedynie do włączenia do akt sprawy treści opinii biegłego, bez umożliwienia stronom zapoznania się z nią i zgłoszenia ewentualnych zastrzeżeń.

Z protokołu rozprawy z dnia 13 lipca 2018 roku nie wynika, aby pełnomocnik powódki wyraził zgodę na włączenie opinii z innej sprawy w poczet materiału dowodowego. Wręcz przeciwnie, po oddaleniu wniosku dowodowego i po ujawnieniu opinii z innej sprawy, składał zastrzeżenia do protokołu, co do naruszenia przepisu art. 217 k.p.c. Słusznie zatem podnosi skarżąca, że Sąd Rejonowy naruszył w tym zakresie przepisy postępowania, bowiem nie tylko skorzystał on z opinii biegłego, która została sporządzona w zupełnie innej sprawie ale również dokonał jej oceny bez przesłuchania biegłego, bez wydania stosownych postanowień dowodowych, jak również bez umożliwienia stronom odniesienia się do treści opinii, a nawet przy wyraźnym sprzeciwie pełnomocnika powódki co do takiego sposobu procedowania. Co więcej, opinia na którą powołał się Sąd została złożona do Sądu w dniu 8 czerwca 2018 roku. Zestawiając datę złożenia tej opinii i datę rozprawy przed Sądem pierwszej instancji za niewątpliwe należy uznać to, że powódce nie doręczono tej opinii także w tej innej sprawie, w której taki dowód był przeprowadzony, a zatem nie miała ona żadnej wiedzy w tym przedmiocie w chwili wyrokowania.

W tych okolicznościach nie sposób odeprzeć zarzutu nierozpoznania przez Sąd pierwszej instancji istoty sprawy, co skutkować musi uchYLENIEM zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania (art. 386 § 4 k.p.c.). Oparcie się przez Sąd pierwszej instancji na opinii z innej sprawy przy wyraźnym sprzeciwie pozwanej i uniemożliwieniu złożenia zastrzeżeń oznacza, że Sąd ten w istocie zaniechał zbadanie merytorycznego zarzutu pozwanej co do ważności umowy, na którą powołuje się strona powodowa, a to oznacza nierozpoznanie istoty sprawy. Z uwagi na złożony przez pozwaną zarzut należyte rozpoznanie sprawy wymaga poczynienia ustaleń co do ważności umowy po raz pierwszy, czego uczynienie w postępowaniu przed sądem drugiej instancji przy konieczności dopuszczenia dowodu z opinii biegłego, byłoby równoznaczne z pozbawieniem stron prawa do dwuinstancyjnego postępowania sądowego, zwłaszcza, że sprawa do tej pory rozpoznawana jest w postępowaniu uproszczonym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2014 roku, I CZ 32/14, Lex nr 1521231).

Mając powyższe na względzie na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku. Rozpoznając ponownie sprawę Sąd pierwszej instancji przeprowadzi postępowanie dowodowe w kierunku wnioskowanym przez powódkę i w oparciu o wyniki tego postępowania dowodowego oceni zasadność zarzutu pozwanej i jego wpływu na żądanie strony powodowej. Dopuszczenie takiego dowodu w niniejszej sprawie należy uznać za konieczne zwłaszcza, że powódka do apelacji dołączyła opinię z trzeciej sprawy, z której wynika wniosek zgoda

odmienny od tego, jaki przyjął Sąd pierwszej instancji. Przeprowadzenie przez Sąd pierwszej instancji dowodu z opinii biegłego będzie miało wpływ na dalszy tryb postępowania (art. 505⁷ k.p.c.).

SSO Jarosław Tyrpa